

Förenade arabemiraten, Afrika och Sudan

Aron Lund

De blodiga massakrerna i den sudanesiska staden al-Fasher i början av november 2025 har dragit blickarna till Förenade arabemiratens roll i Sudan, men också till den alltmer omfattande emiratiska närvaron i övriga Afrika. Förenade arabemiraten är sedan många år en tung maktspelare i Mellanöstern, med väl upparbetade band till USA, men också i växande grad till Ryssland och Kina. Landet har på senare år trätt fram som en ledande extern aktör även i vissa delar av Afrika, genom en kombination av enorma ekonomiska satsningar och militära insatser i flera stater. I Sudan stödjer Förenade arabemiraten den paramilitära organisationen RSF, som sedan 2023 ligger i krig med resterna av den ordinarie sudanesiska armén.¹ Det är RSF som tros ha mördat civila i al-Fasher, vilket satt strålkastarljuset på gruppens kopplingar till Förenade arabemiraten. Detta memo från FOI:s Afrikagrupp beskriver översiktligt Förenade arabemiratens roll i Afrika, och resonerar kring drivkrafterna för det emiratiska engagemanget på kontinenten. Avslutningsvis diskuteras uppgifterna om Förenade arabemiratens stöd till RSF.

Karta 1. Förenade arabemiraten. Karta skapad av Karin Blext (FOI).

BAKGRUND: FÖRENADE ARABEMIRATEN

Förenade arabemiraten är en ung nation, självständig från Storbritannien sedan 1971. Som namnet antyder rör det sig om en federation av sju arabiska emirat, i praktiken stadsstater, varav Abu Dhabi och Dubai utövar störst inflytande.² Federationsregeringen ligger i huvudstaden Abu Dhabi och leds av emiratets härskande familj, Al Nahyan. Abu Dhabis emir, Mohammed bin Zayed (ofta kallad "MbZ"), är federationspresident och i allt väsentligt landets härskare. Hans bröder Abdullah och Saif bin Zayed är Förenade arabemiratens utrikes- respektive inrikesminister. Den styrande familjen i Dubai, Al Maktoum, utövar också ett betydande inflytande. Dubais emir Mohammed bin Rashed är Förenade arabemiratens vicepresident och premiärminister, och dennes son Hamed bin Mohammed är försvarsminister. De övriga fem emirfamiljerna är också viktiga, men har avsevärt mindre inflytande på federal nivå. Av Förenade arabemiratens drygt tio miljoner invånare är bara en tiondel emiratiska medborgare. Resten är tillfälligt bosatta i landet eller gästarbetare, främst från Indien och Pakistan.³

Förenade arabemiraten är ett mycket rikt land, med stora oljeresurser och starka band till västliga och internationella marknader. Regeringen använder sina ekonomiska tillgångar som ett utrikespolitiskt maktmedel,

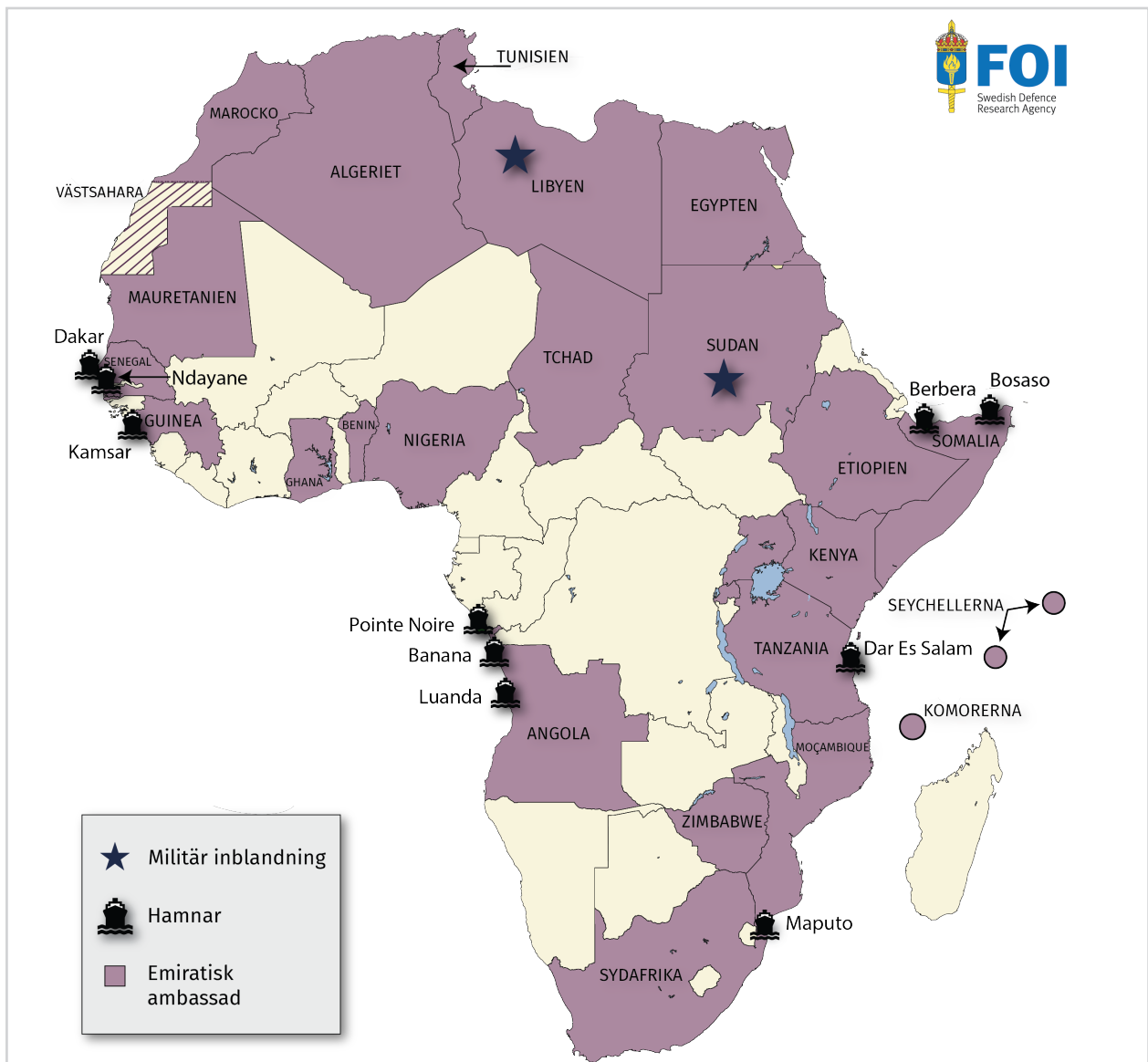
både genom strategiska uppköp via statliga investeringsfonder och genom direkta bidrag och lån till utländska regeringar och ickestatliga aktörer.

Utrikes- och säkerhetspolitiken präglas av ett nära samarbete med Saudiarabien och andra stater inom Golfstaternas samarbetsråd, samt av historiskt starka band till USA och vissa andra västländer. USA, Frankrike, Storbritannien och Australien har en fast militär närvaro i landet. Relationerna med USA är mycket täta, och underbyggs av ett välfinansierat påverkansarbete i Washington och genom att före detta amerikanska officerare hyrs in som militära konsulter.⁴ På senare år har Förenade arabemiraten dock målmedvetet diversifierat sina utrikesrelationer, bland annat genom att odla allt närmare relationer med Kina och Ryssland. Sedan 2023

är Förenade arabemiraten medlem i Brics.⁵ USA har blivit alltmer kritiskt mot att emiratiska företag hjälper Ryssland att undgå sanktioner och sprider känslig teknologi till Kina.⁶

Under 2000-talet har Förenade arabemiraten trätt fram som en synnerligen aktiv maktspelare i Mellanöstern. Politiska och ekonomiska påverkansmedel kom så småningom att kompletteras av mycket offensiva underrättelse- och militärinterventioner i andra staters politik, understödda av stora försvarssatsningar. Den före detta amerikanska försvarsministern James Mattis – som själv gått i emiratisk tjänst – sägs ha givit Förenade arabemiraten det ofta citerade smeknamnet ”Lilla Sparta”.⁷

Förenade arabemiraten har ett spänt förhållande till Iran och har ofta varit på kant även med Turkiet

Karta 2. Förenade arabemiratens närvaro i Afrika.

Källa: Källor: Förenade arabemiratens utrikesdepartement (u. å.); Gupta (2025). Karta skapad av Karin Blexth (FOI).

och Qatar. De regionala maktkamperna skärptes efter den arabiska våren 2011, men stillades vid 2020-talets inträde. Eftersom flera av de inblandade staterna samtidigt trappade upp sitt engagemang i subsahariska Afrika kom konflikterna att spilla över även dit, till exempelvis Somalia och Sudan. Förenade arabemiraten och Saudiarabien ingrep år 2015 militärt i Jemen för att bekämpa den Iranstödda organisationen Ansar-Allah (mer kända som "houthierna", efter sin ledande familj).⁸ Interventionen utmynnade i ett långt och ännu olöst krig, även om vapenvila råder sedan 2022. Emiratiskstödda grupper behåller kontrollen över delar av södra Jemen. År 2020 slöt Förenade arabemiraten på amerikansk uppmaning fred med Israel. Relationen med Israel har sedan dess tonats ner på grund av Gazakriget, men inte avbrutits.

FÖRENADE ARABEMIRATEN I AFRIKA

Förenade arabemiratens huvudsakliga utrikes- och säkerhetspolitiska sfär är arabvärlden och Persiska viken. Från 2010-talet och framförallt på 2020-talet har landet dock gjort stora satsningar på att bygga upp sitt inflytande i Afrika. Även andra stater kring Persiska viken och i Mellanöstern har gjort stora Afrikasatsningar, inklusive Saudiarabien och Turkiet.⁹

Eftersom Förenade arabemiraten blev självständigt först 1971 är landet, ovanligt nog ur ett internationellt perspektiv, yngre än de flesta afrikanska stater. Emiratiska ledare har därför, på gott och ont, kunnat ta sig an Afrikasatsningarna som ett nytt projekt, utan att vare sig styras av tidigare vägval eller bygga vidare på redan existerande förbindelser. Det är framför allt från och med 2010-talet som Abu Dhabi börjat göra stora satsningar i Afrika. De ekonomiska investeringarna har accelererat kraftigt under 2020-talet. Även om emiratiska handelsintressen och politiska kontakter nu märks över hela kontinenten är det tydligt att man prioriterar två afrikanska regioner: Nordafrika och Östafrika, särskilt Afrikas horn.

I Nordafrika har man sedan självständigheten nära relationer med flera stater, med vilka man delar språk, kultur och politiska gemenskaper, exempelvis genom Arabförbundet. Från och med 2010-talet gav sig Förenade arabemiraten mycket aktivt in i områdets konflikter. Emiratiskt ekonomiskt bistånd blev exempelvis en viktig livlina för Egypten, efter att landets nuvarande president Abdelfattah al-Sisi störtade en Muslimska brödrskapet-ledd regering år 2013. Emiratiskt stöd har också flödat till den libyske befälhavaren Khalifa Hefatar, som tillsammans med sina allierade kontrollerar östra Libyen.¹⁰ Förenade arabemiraten odlar även nära band med Marocko och har uppmuntrat landets närmande till

Israel. Man försöker aktivt legitimera den marockanska annekteringen av Västsahara, till Algeriets irritation.¹¹

Östafrika har varit föremål för växande emiratiska satsningar sedan 2010-talet. Området är viktigt för Förenade arabemiraten, både som en arena för eget inflytande och för att kunna skydda de egna maritima förbindelserna till Europa och USA. Emiratiskt kapital och stöd har exempelvis riktats till Etiopien och Sudan, samt som tidigare noterats Egypten. Man har också byggt upp goda förbindelser med exempelvis Kenya och Uganda. Förenade arabemiraten har dessutom spelat en aktiv roll i Somalia, på senare år inriktat mot den självstyrande regionen Puntland och utbrytarstaten Somaliland. Dubaiföretaget DP World driver sedan 2017 hamnen i den strategiskt intressanta somaliländska kuststaden Berbera, och emiratiska företag har sedan 2018 restaurerat Berberas före detta sovjetiska flygbas.¹²

Förenade arabemiraten har 29 ambassader i Afrika, alltså i något mer än hälften av kontinentens 54 stater.¹³ De är särskilt koncentrerade i norra och östra Afrika. Sverige har, som jämförelse, 18 ambassader i Afrika.

Det emiratiska militärbiståndet och vapenförsäljningen till stater i Afrika har ökat kraftigt på senare år. Detta knyts både till landets ökade ambitioner på kontinenten och till den inhemska emiratiska militärindustrins växande kapacitet och jakt på nya marknader. Emiratiska vapensystem – transportflyg, pansarfordon, med mera – har levererats till flera stater i Sahelområdet som hotas av al-Qaida och Islamiska staten, inklusive Mali, Mauretanien och Burkina Faso. Emiratiska medel har även tillförts internationella och franska insatser i Sahelområdet. Mellan 2019 och 2024 levererade Förenade arabemiraten militär utrustning till minst 23 afrikanska stater.¹⁴

Utöver att stödja bekämpningen av internationellt terrorlistade grupper har Förenade arabemiraten även ingripit i flera inbördeskrig, genom att stödja allierade grupper med exempelvis pengar, vapen och träning. Det emiratiska stödet tycks ofta levereras genom mellanhänder och förnekas officiellt. Enligt uppgifter från USA genomförde Förenade arabemiraten 2014 vissa direkta stridsinsatser i Libyen, dels med specialstyrkor och dels genom flygattacker, i bägge fall utgående från egyptiskt territorium.¹⁵ Emiratiskt stöd har under 2020-talet på ett tydligt sätt påverkat de interna konflikterna i Libyen (Hefarmiliserna), Etiopien (regeringssidan, under Tigraykriget) och Sudan (RSF).¹⁶

Emiratisk militär uppges sedan 2010-talets mitt ha bedrivit någon form av fast verksamhet på plats i flera länder i Afrika: Eritrea, Egypten, Libyen, Somalia (Somaliland, Puntland) och Tchad. Flygfält och andra

till synes militära anläggningar har diskret upprättats även på flera jemenitiska öar, dels vid Röda havets mynning och dels på Socotra, utanför Afrikas horn.¹⁷

Ekonomiska aspekter

Förenade arabemiratens ekonomiska satsningar i Afrika är breda och mångfacetterade. I vissa fall är det troligt att de har rena vinstmotiv, eller att statsintresset underkastats privata intressen och förbindelser på elitnivå. De ekonomiska motiven för emiratiska investeringar är samtidigt svåra att skilja från geoeconomiska och strategiska motiv. En stor del av det emiratiska ekonomiska engagemanget i Afrika (och övriga världen) bedrivs nämligen av aktörer med tydlig koppling till regeringen och de styrande emirfamiljerna, inklusive landets enormt resursstarka statliga investeringsfonder.

De viktigaste emiratiska investeringsfonderna är Abu Dhabi Investment Authority (ADIA), Investment Corporation of Dubai (ICD), Mubadala Investment Company, Abu Dhabi Developmental Holding Company (ADQ) och Emirates Investment Authority.¹⁸ Enligt Dubaitidningen *Gulf News* kontrollerar de statliga investeringsfonderna sammanlagt \$2,49 biljoner dollar, vilket placerar Förenade arabemiraten på tredje plats globalt efter USA och Kina.¹⁹

Förenade arabemiraten har i Afrika sett marknader där USA och Europa varit sena med att söka inträde och utnyttjat de konkurrensfördelar det innebär att vara en tidig investerare med djupa fickor. En stor del av investeringarna har riktats mot förmodade tillväxtsektorer som grön energi, exempelvis sol- och vindkraft, genom företag som AMEA Power och Masdar. Den afrikanska gruvnäringen har också attraherat emiratiskt kapital.²⁰ De mycket expansiva maritima logistikfirmorna DP World och Abu Dhabi Ports har köpt upp en lång rad afrikanska hamnar.²¹ Förenade arabemiraten har också storsatsat i den afrikanska jordbrukssektorn och köpt upp odlingsmark i exempelvis Sudan och Angola. Det anses vara ett led i ökenstatens strävan att trygga sin sårbara livsmedelssäkerhet.²²

De emiratiska investeringarna i Afrika sköt särskild fart 2022. Emiratiska företag uppgavs då ha satsat över \$52 miljarder på kontinenten, jämfört med \$3,87 miljarder året före. Mellan 2022 och 2023 offentliggjorde emiratiska firmor investeringar i Afrika till ett värde av sammanlagt \$97 miljarder, tre gånger så mycket som Kina.²³ Det är inte troligt att alla dessa utannonserade satsningar kommer att förverkligas och det finns ett propagandavärde i att överdriva det egna inflytandet, men det råder inga tvivel om att Förenade arabemiratens inflytande i Afrika nu är mycket stort och växande.

Näringslivet i afrikanska länder knyts samtidigt till Förenade arabemiraten genom landets bank- och företagssektor, som erbjuder moderna finansiella tjänster med mindre insyn och reglering än i USA och Europa. De senaste åren har exempelvis sett en snabb etablering av afrikanska företag i Dubai, som av en expert beskrivits som ett "New York för afrikaner".²⁴

Strategiska aspekter

Genom att utveckla sitt politisk-militära och ekonomiska inflytande och ta kontroll över strategisk infrastruktur i norra Indiska oceanen, särskilt kring Röda havet och Afrikas horn, nyttiggör sig Förenade arabemiraten för stormakterna på ett långsiktigt sätt. Indiska oceanens geopolitiska betydelse är i stark tillväxt, både på grund av en växande maritim världshandel och med tanke på Kinas och Indiens allt tyngre avtryck i världspolitik. FOI har i tidigare rapporter dokumenterat ett tydligt ökande stormaktsintresse för sjövägarna mellan USA/Europa och Asien (via Medelhavet och Röda havet) samt för Indiska oceanen i vidare mening.²⁵ Detta gör att även medelstora makter med förmåga att påverka den regionala säkerhetsarkitekturen och understödja allierade intressen får en tyngre internationell roll.

Förenade arabemiraten förefaller, liksom flera andra stater i regionen, ha uppfattat denna utveckling och agerar därefter. Geoeconomiskt och strategiskt relevanta hamnar, baser och politisk-militära resurser i området har ett växande värde för framför allt USA, men även för Kina, Ryssland, Indien och EU, samt för regionala aktörer som Israel, Saudiarabien, Iran och Egypten. Investeringarna i Somaliland är ett exempel: USA visar nu intresse för militära baseringsmöjligheter i de hamn- och flyganläggningar i Berbera som sedan 2017/18 rustats upp av Förenade arabemiraten.²⁶ Genom resurs- och styrkeuppbyggnaden i östra Afrika, södra Jemen och längs Röda havets västkust gör sig Förenade arabemiraten med andra ord till en relevant medspelare för en mängd viktiga aktörer.

Detta höjer landets internationella anseende och inflytande, och tjänar dess egna säkerhetsintressen. Förenade arabemiratens växande portfölj av regionala tillgångar och förmågor torde exempelvis öka USA:s intresse av ett gott samarbete, och skapa ytterligare incitament för USA att skydda sin fysiskt sårbara partnerstat mot exempelvis iransk eller annan påverkan. Ur ett geoeconomiskt perspektiv säger det sig själv att såväl USA som Europa bör finna det intressant att stärka sina relationer med ett land som på kort tid lyckats springa om Kinas omvittnat höga investeringstakt i Afrika.

Politiska aspekter

Förenade arabemiratens uppträdande i Afrika företer vissa ideologisk-politiska särdrag, nära knutna till landets roll i Mellanösterns mellanstatliga maktspele. Denna aspekt av det emiratiska engagemanget i Afrika framskymtar tydligast i det arabiska Nordafrika, men inte enbart där.

Under den arabiska våren 2011 och åren därefter, som präglades av svåra regionala konflikter, framstod Förenade arabemiraten som en försvarare av status quo. Emiratiska medier och allierade mobiliserades till stöd för arabvärldens auktoritära ledare när de hotades av oppositionella islamister och demokrater. Dessa maktskrider fick karaktären av ett kallt krig mellan å ena sidan Förenade arabemiraten, Saudiarabien, Bahrain och (efter 2013) Egypten, och å andra sidan Turkiet och Qatar, som både eldade på vårevolterna och uppträdde som Muslimska brödraskapets främsta sponsorer i Mellanöstern.

Störtandet av Egyptens president Hosni Mubarak våren 2011 emottogs med stor oro i det emiratiska läget, och med ren fasa efter att Muslimska brödraskapet vann landets första fria val 2012. Emiratisk- och saudisk-kontrollerade medier drev kampanj mot den Qatar- och Turkietstödda islamistregeringen i Kairo ända fram till Sisis militärkupp 2013, vilken mottogs med jubel. Sisis regering erhöi genast lån och bidrag i mångmiljardklassen, inklusive ett stödpaket på \$4,9 miljarder från Förenade arabemiraten.²⁷ Emiratiska medel har fortsatt flöda till Kairoregeringen sedan dess, i form av bistånd, lån och mångmiljardinvesteringar från statliga fonder.²⁸

Förenade arabemiratens fientlighet mot islamism, demokratiseringssträvanden och turkisk-qatariska eller iranska klienter märks också i andra arabiska stater i Afrika. I Sudan har RSF:s motståndare lierat sig med islamister, vilket tycks ha påverkat Förenade arabemiratens inställning.²⁹ I Libyen stödjer man Khalifa Heftar, som inledde sitt maktövertagande i Benghazi med en antiislamistisk utrensning och bekämpar den västlibyska regeringen som stöds av Turkiet och Qatar.

Förenade arabemiratens fokus på att bekämpa geopolitiska och ideologiska rivaler märks även i de afrikanska staterna söder om Sahara. Abu Dhabi har exempelvis varit djupt inblandat i Somalias inre maktkamper. När turkiskt och qatariskt stöd förde Mohamed Abdullahi Mohamed, kallad "Farmaajo", till presidentposten i Mogadishu år 2017, mitt under de värsta rivaliteterna i Persiska viken, blev relationerna rent krisartade.³⁰ Förenade arabemiraten avbröt sina träningsinsatser för den somaliska armén, stängde ett sjukhus man finansierat i Mogadishu och började stötta den Farmaajofientliga oppositionen.³¹ Under de följande åren byggde man upp starka förbindelser med självstyret i

Puntland samt med utbrytarstaten Somaliland, under livliga protester från Mogadishu.³² Ännu 2025 förblir relationerna mellan Förenade arabemiraten och centralregeringen i Mogadishu, nu ledd av Hassan Sheikh Mohamud, spända och konfliktfyllda.³³

Den ideologiska dimensionen i Förenade arabemiratens agerande grumlats emellertid av pragmatiska överväganden och en påfallande brist på eget idéinnehåll. Det emiratiska partstagandet i afrikanska konflikter tycks oftare formas av en uppfattning om vilken typ av ledare man *inte* vill se vid makten och mer sällan av egna politiska visioner. Förenade arabemiratens engagemang till stöd för Khalifa Heftars styrkor i östra Libyen torde exempelvis handla mer om motvilja mot det turkiska och qatariska inflytandet i västra Libyen, än om något genuint intresse för Heftar som statsman och politiker.

Det är värt att notera att Förenade arabemiratens inriktning på att stödja sittande regimer och bekämpa islamistiska grupper ofta har skapat samverkansmöjligheter med Ryssland, vars engagemang i Mellanöstern och Afrika har en liknande politisk prägel. Förenade arabemiraten var ledande i försöken att stödja och normalisera Bashar al-Assads ryskstödda regering i Syrien under 2020-talets första år (vilket pikant nog även låg i Irans intresse).³⁴ Uppgifter finns också om att Förenade arabemiraten understödde den ryska inblandningen i Libyen under 2010-talet, genom att finansiera Wagnergruppens strids- och träningsinsatser till stöd för Khalifa Heftar.³⁵

FÖRENADE ARABEMIRATENS ROLL I SUDAN

Sudan befinner sig i inbördeskrig sedan april 2023. Kriget utspelar sig, som tidigare noterats, mellan den reguljära sudanesiska militären, under ledning av general Abdelfattah al-Burhan, och den paramilitära organisationen RSF, under ledning av Mohammed Hamdan Dagalo, mer känd som "Hemedti".³⁶ Bägge sidor har knutit till sig olika lokala milisgrupper och erhåller stöd från utlandet.³⁷

Förenade arabemiraten förnekar inblandning och säger sig bara bedriva humanitär verksamhet i Sudan. I praktiken är man ett av de länder som blandat sig i kriget allra mest aktivt.³⁸ Kopplingarna mellan Förenade arabemiraten och RSF är många och tydliga. Hemedtis bror, Algoney Hamdan, är bosatt i Dubai sedan 2014. Flera emiratiska företag har anklagats för att fungera som fronter för RSF-relaterad verksamhet. Hemedti har flugits till möten med utländska ledare i ett emiratiskt privatjet.³⁹

Förenade arabemiraten bidrar även med militärt stöd till RSF:s krigsinsatser. Enligt ett hemligstämpat EU-memo från unionens Sudanambassadör Aidan

O'Hara som läckt till *New York Times* har RSF genom emiratisk förmedling utrustats med bland annat drönare, haubitsar, raketsystem och personburna luftvärnsrobotar. O'Hara ska också ha hävdats att Wagnergruppen haft i uppdrag att träna RSF i hanteringen av de luftvärnsrobotar som levererats av Förenade arabemiraten.⁴⁰

Internationella medier och undersökningsgrupper menar sig ha identifierat en strid ström vapenleveranser från eller via Förenade arabemiraten till RSF.⁴¹ Stödet levereras med transportflyg från Abu Dhabi till olika logistikpunkter och omlastningsplatser i Sudans närområde. Bland de områden som nämnts i dessa sammanhang finns Tchad, Libyen, Sydsudan, Uganda, Kenya och somaliska Puntland.⁴²

FN upprätthåller sedan 2004 ett vapenembargo mot Darfur i västra Sudan, vilket är RSF:s kärnområdet och vanligen utpekats som destination för leveranserna. All vapentillförsel till just dessa områden skulle alltså strida mot FN-förbudet.⁴³

En FN-undersökning pekade i januari 2024 på att RSF redan tidigt i kriget mottagit "flera typer av tunga och/eller sofistikerade vapen" inför en offensiv i Darfurområdet, inklusive "obemannade militära flygfarkoster, haubitsar, raketsystem och luftvärnsvapen". När dessa nya vapentyper togs i bruk åstadkom de "en massiv påverkan på styrkebalansen på marken, både i Darfur och andra regioner". Vapenleveranserna kopplades till flygningar mellan Abu Dhabis internationella flygplats och Amdjarass i östra Tchad, nära Darfur. Därifrån utgick en "storskalig och ihållande" logistikkedja till RSF, med allt från "små och lätta vapen till obemannade flygfarkoster, luftvärnsrobotar, granatkastare och olika typer av ammunition". FN-undersökningen noterade att Förenade arabemiraten förnekade inblandning i RSF:s vapenförsörjning, men gjorde ändå bedömningen att uppgifterna var "trovärdiga".⁴⁴

En serie reportage i *New York Times* har också utpekat Amdjarass som en knutpunkt i försörjningskedjan från Förenade arabemiraten till RSF. Tidningen noterar att emiratiska Röda halvmånens hjälpopoperationer och ett emiratiskfinansierat fältsjukhus i Amdjarass verkar utgöra täckmantel för det militära stödet.⁴⁵ Satellitbilder har dokumenterat att Amdjarassflygplatsen använts för att operera militära drönare, inklusive kinesiska Wing Loong II.⁴⁶ Även Amnesty International har identifierat kinesiska vapen i RSF:s händer, inklusive haubitsar och precisionsstyrda bomber, och menar att dessa vapen troligen vidareexporterats från Förenade arabemiraten till RSF.⁴⁷

En rapport i *Le Monde* i oktober 2025 pekade på en annan försörjningsrutt. Enligt tidningen har Förenade

arabemiraten kontrakterat colombianska och andra legoknektar i företaget Global Security Services Group för att understödja RSF. Vapen och personal flygs in via hamnstaden Bossaso i somaliska Puntland, vars regionstyre står nära Förenade arabemiraten. Därifrån forslas militärmateriel vidare med flyg till RSF-kontrollerade Nyala, i södra Darfur.⁴⁸

Undersökningsgruppen Bellingcat har med hjälp av öppna källor kunnat dokumentera att colombianska militärveteraner som uppges ha gått i Förenade arabemiratens sold har flugits från Abu Dhabi till Hefatarkontrollerade delar av östra Libyen, och därifrån rest genom öknen till Sudan.⁴⁹

Motiven bakom Förenade arabemiratens omfattande inblandning i inbördeskriget är inte helt uppenbara. Till skillnad från många andra konflikter med emiratisk inblandning, har Sudankriget ingen tydlig regional eller geopolitisk logik. Förenade arabemiraten står idag närmast ensamt i Mellanöstern i sitt aggressiva stöd för RSF. Inte bara Qatar, Iran och Turkiet utan även stater som Förenade arabemiraten ofta samarbetat med, som Egypten, Ryssland och Saudiarabien, fördrar armésidan, om än av olika skäl och i olika mån.

Förmodligen kan det emiratiska engagemanget bäst förstås som en följd av en allmän strävan efter inflytande i Sudan, vilket ju är ett land med stora naturresurser och strategisk vikt för både Nord- och Östafrika, blandat med politiska och ekonomiska kopplingar direkt till RSF. Det bär emellertid också tydliga drag av reaktivt beslutsfattande under inverkan av redan gjorda politiska och strategiska val.

Ideologisk-politiska aspekter utgör sannolikt en del av förklaringen. Den sudanesiska regimen har islamistiska rötter, och fundamentalister har under kriget kommit att spela en framträdande roll på de Burhanlojala arméstyrkornas sida. RSF har i motsats till detta anlagt en antiislamistisk ton som torde gillas i Abu Dhabi. I grunden är RSF emellertid en koalition av arabiska stammiliser, utan tydlig politisk ideologi.⁵⁰ Gruppens politiska profil har säkerligen utformats för att passa emiratiska, ryska, amerikanska med flera preferenser, i hopp om ökat stöd och legitimitet. Och även om oron över en krigstida radikaliserings av den sudanesiska islamismen säkerligen har spelat roll i Förenade arabemiratens beslutsfattande, är det svårt att föreställa sig att detta ensamt skulle kunna motivera landets omfattande inblandning.

Förenade arabemiraten förefaller ursprungligen ha knutit till sig Hemedti i mitten av 2010-talet, när denne var en viktig men halvautonom makthavare inom Sudans säkerhetsetablissemang. Hemedti sände

då RSF-personal för att stödja den emiratisk-saudiska interventionen i Jemen, vilket tycks ha lagt grunden för en relation med Förenade arabemiratens ledare och underrättelsechefer.⁵¹ Samtidigt växte RSF:s makt och Hemedtis ekonomiska förbindelser med Förenade arabemiraten, genom att gruppen lade under sig flera guldgruvor i Darfur och övriga Sudan, delvis med våldsamma medel.⁵² Dubai är en av världens största guldmarknader och har ända sedan guldboomen i Darfur inleddes på 2010-talet varit den helt dominerande uppköparen av sudanesiskt guld.⁵³

När Sudans president Omar al-Bashir år 2019 störtades av militären, efter omfattande folkliga protester,

växte Hemedtis inflytande ytterligare. Detta uppmunttrade av allt att döma Abu Dhabi-regeringen att satsa ytterligare på relationen. När spänningar mellan Sudans militära och civila makthavare utmynnade i en ny kupp organiserad av Hemedti och Burhan 2021, erhöll även den emiratiskt stöd. Vid krigsutbrottet 2023, då Hemedti och Burhan slutligen vände sig mot varandra, stod Förenade arabemiraten redan tydligt på den förres sida. Under det att den politisk-ideologiska polariseringen tilltog fortsatte Förenade arabemiraten att satsa på RSF, rimligtvis i hopp om att kunna bygga vidare på redan gjorda investeringar och utöka eller åtminstone försvara det emiratiska inflytandet i Sudan. ■

Aron Lund är förste analytiker vid FOI:s enhet för internationell säkerhetspolitik, specialiserad på frågor som rör Mellanöstern och Nordafrika. Han har en magister i arabiska från Uppsala universitet och är även associerad medarbetare vid Utrikespolitiska institutets Mellanöstern- och Nordafrikaprogram.

Detta memo från FOI:s Afrikaprojekt ingår i en serie FOI-studier om externa statsaktörers roll på kontinenten. Tidigare utgivna memon och rapporter är tillgängliga finns på www.foi.se/rapporter.

- Gasinska, K. et al. (2019) *Foreign military bases and installations in Africa* (FOI-R--4658--SE)
- Gasinska, K. & Gunnarson, C. (2020) *EU:s stormakter i Afrika: Frankrikes, Tysklands, Spaniens och Italiens Afrikapolitik under förändring*. (FOI-R--4836--SE)
- Englund, J. & Neuman Bergenwall, S. (2020) *När de asiatiska stormakterna tar plats: Vilka avtryck gör Kina och Indien i Afrika?* (FOI-R--4986--SE)
- Bonnier, E. & Hedenskog, J. (2020) *The United States and Russia in Africa: a Survey of US and Russian political, economic, and military security relations with Africa* (FOI-R--5039--SE)
- Lindén, K. (2023) "Russia's relations with Africa" (FOI Memo 8090)
- Rock, A. I. & Lund, A. (2024) *Turkiet i Afrika: Afrikapolitikens utveckling under AKP, 2002–22* (FOI-R--5595--SE)
- Lund, A. (2024) *Israel och Afrika: Gazakriget kyler ner israelisk-afrikanska relationer* (FOI-R--5619--SE)
- Lindén, K. (2024) "Inbördeskrig i Sudan: en kamp om politisk makt och ekonomiska intressen" (FOI Memo 8616)

Läs fler publikationer från FOI:s Afrikaprojekt via www.foi.se/forskning eller följande QR kod:

Referenser

Alla FOI-publikationer kan laddas ner utan kostnad på www.foi.se/rapporter.

- 1 Den på svenska allmänt brukade förkortningen RSF är hämtad från gruppens engelska namn, *Rapid Support Forces* (snabbstödsstyrkorna). Det arabiska namnet *quwat al-da'm al-sari'* har samma innebörd.
- 2 De sju emiraten är Abu Dhabi, Ajman, Dubai, Fujeira, Ras al-Kheima, Sharjah och Umm al-Qaiwein.
- 3 Utrikespolitiska institutet (inget datum) "Förenade arabemiraten – Befolkning och språk". Landguiden. <https://www.ui.se/landguiden/lander-och-omraden/asien/forenade-arabemiraten/befolkning-och-sprak> (läst 6 nov. 2025)
- 4 Whitlock, Craig; Jones, Nate (2022) "UAE relied on expertise of retired U.S. troops to beef up its military". *Washington Post*. 18 okt. <https://www.washingtonpost.com/investigations/interactive/2022/uae-military-us-veterans> (läst 13 nov. 2025)
- 5 Förenade arabemiratens utrikesministerium (2023) "United Arab Emirates joins BRICS Group". 25 aug. <https://www.mofa.gov.ae/en/mediahub/news/2023/8/25/25-8-2023-uae-brics> (läst 6 nov. 2025)
- 6 Exempelvis: Fleming, Sam; Foy, Henry; Schwartz, Felicia; Politi, James; Kerr, Simeon (2023) "West presses UAE to clamp down on suspected Russia sanctions busting". *Financial Times*. 1 mars. <https://www.ft.com/content/fca1878e-9198-4500-b888-24b17043c507> (läst 13 nov. 2025); Sevastopoulo, Demetri (2025) "China upgraded missiles using UAE technology, Biden spies said". *Financial Times*. 25 okt. <https://www.ft.com/content/a1882789-d283-4bf9-a3df-19b1b7ce9799> (läst 13 nov. 2025)
- 7 Whitlock & Jones (2022)
- 8 Neuman Bergenwall, Samuel (2018) *The Forgotten War in Yemen* (FOI-R--4602--SE). Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI)
- 9 Om Turkiets roll i Afrika, se Rock, Anna Ida; Lund, Aron (2024) *Turkiet i Afrika: Afrikapolitikens utveckling under AKP, 2002–22* (FOI-R--5595--SE). Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI)
- 10 Lund, Aron (2022) *The Turkish Intervention in Libya* (FOI-R--5207-SE). Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI)
- 11 Soler i Lecha, Eduard; Arco Escriche, Inés (2025) "The Western Sahara conflict in a post-hegemonic world: interests, values and foreign policy strategies". *Journal of North African Studies*, vol. 30, nr. 4, sid. 592f
- 12 Rock, Anna Ida (2025) "Somaliland mellan Washington och Peking: erkännande och stormaktsrivalitet" (FOI Memo 8948). Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI)
- 13 Förenade arabemiratens utrikesdepartement (inget datum) "The UAE Missions Abroad" <https://www.mofa.gov.ae/en/missions/uae-missions-abroad> (läst 13 nov. 2025)
- 14 IISS – Internationella institutet för säkerhetsstudier (2024) "The UAE as a security partner in Africa". *Strategic Comments*, vol. 30, nr. 40. <https://www.iiss.org/publications/strategic-comments/2024/12/the-uae-as-a-security-partner-in-africa> (läst 10 nov. 2025)
- 15 Kirkpatrick, David D; Schmitt, Eric (2014) "Arab Nations Strike in Libya, Surprising U.S.". *New York Times*. 25 aug. <https://www.nytimes.com/2014/08/26/world/africa/egypt-and-united-arab-emirates-said-to-have-secretly-carried-out-libya-airstrikes.html> (läst 10 nov. 2025); Kingsley, Patrick; Stephen, Chris; Roberts, Dan (2014) "UAE and Egypt behind bombing raids against Libyan militias, say US officials". *The Guardian*. 26 aug. <https://www.theguardian.com/world/2014/aug/26/united-arab-emirates-bombing-raids-libyan-militias> (läst 10 nov. 2025)
- 16 Lund (2022), t.ex. sid. 21; IISS (2024). Stödet till RSF i Sudan behandlas mer utförligt nedan.
- 17 Ardemagni, Eleonora (2024) "Flexible Outposts: The Emirati Approach to Military Bases Abroad". Carnegie Endowment for International Peace. 30 april. <https://carnegieendowment.org/sada/2024/04/flexible-outposts-the-emirati-approach-to-military-bases-abroad> (läst 10 nov. 2025)
- 18 Birch, Kate (2023) "Top 10 biggest sovereign wealth funds in the Arabian Gulf". *Business Chief*. 15 nov. <https://businesschief.ae/corporate-finance/top-10-biggest-sovereign-wealth-funds-in-the-arabian-gulf> (läst 10 nov. 2025)
- 19 Al Amir, Khitam (2025) "UAE ranks third globally in sovereign wealth assets, right behind US, China". *Gulf News*. 3 juli. <https://gulfnews.com/business/economy/uae-ranks-third-globally-in-sovereign-wealth-assets-right-behind-us-china-1.500186230> (läst 10 nov. 2025)
- 20 Savage, Rachel (2024) "UAE becomes Africa's biggest investor amid rights concerns". *The Guardian*. 24 dec. <https://www.theguardian.com/world/2024/dec/24/uae-becomes-africa-biggest-investor-amid-rights-concerns> (läst 6 nov. 2025)
- 21 Gupta, Prithvi (2025) "UAE's economic engagement in Africa". ORF Middle East. 13 febr. <https://orfne.org/research/uaes-economic-engagement-in-africa> (läst 6 nov. 2025)
- 22 Bhattacharya, Samir; Fawaz Lathif, Ahmed (2024) "UAE and Saudi Arabia's agricultural diplomacy in Africa: Competition, cooperation and its strategic implications". ORF. 26 juli. <https://www.orfonline.org/expert-speak/uae-and-saudi-arabia-s-agricultural-diplomacy-in-africa-competition-cooperation-and-its-strategic-implications> (läst 10 nov. 2025)
- 23 Pilling, David; Cornish, Chloe; Schipani, Andres (2024) "The UAE's rising influence in Africa". *Financial Times*. 30 maj. <https://www.ft.com/content/388e1690-223f-41a8-a5f2-0c971dbf6cf0> (läst 6 nov. 2025)
- 24 *Ibid.*
- 25 Exempelvis: Englund, Johan; Kjellén, Jonas; Olsson, Per; Neuman Bergenwall, Samuel; Rydqvist, John (2021) *Sjömakt i Indopacifiska regionen: Kampen om den framtida världsordningen* (FOI-R--5194--SE). Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI); Kjellén, Jonas; Lund, Aron (2022) *From Tartous to Tobruk: The Return of Russian Sea Power in the Eastern Mediterranean* (FOI-R--5239--SE). Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI)
- 26 Rock (2025)
- 27 Reuters (2013) "UAE says increasing aid to Egypt to total of \$4.9 billion". 27 okt. <https://www.reuters.com/article/business/finance/uae-says-increasing-aid-to-egypt-to-total-of-49-billion-idUSJOE99Q00T> (läst 10 nov. 2025)

- 28 *Arab Weekly* (2024) "Multi-billion Emirati investment set to ease financial pressure on Egypt". 24 febr. <https://the arabweekly.com/multi-billion-emirati-investment-set-ease-financial-pressure-egypt> (läst 10 nov. 2025)
- 29 Horner, Jonas (2025) "The falcons and the secretary bird: Arab Gulf states in Sudan's war". Europeiska rådet för utrikesrelationer (ECFR). 30 juli <https://ecfr.eu/publication/the-falcons-and-the-secretary-bird-arab-gulf-states-in-sudans-war> (läst 12 nov. 2025), sid. 17f
- 30 Cannon, Brendon J; Donelli, Federico (2021) "Somalia's Electoral Impasse and the Role of Middle East States". 7 maj. Italienska institutet för politiska studier (ISPI). <https://www.ispionline.it/en/publication/somalias-electoral-impasse-and-role-middle-east-states-30365> (läst 11 nov. 2025)
- 31 Al-Arabiya (2018) "baad ihtijaz taira.. al-imarar tunhi mahamat bina jaish al-somal" (arabiska: "Efter kvarhållandet av ett flygplan... Emiraten avbryter insatsen för att bygga Somalias armé"). 16 april. <https://ara.tv/68sqn> (läst 11 nov. 2025); Cannon & Donelli (2021)
- 32 Exempelvis: Aljazeera (2018) "al-imarar tudarrib jaish 'ard al-somal' al-infisalia" (arabiska: "Emiraten tränar separatistiska 'Somalilands' armé"). 16 mars. <https://aja.me/f3iacv> (läst 11 nov. 2025); Förenade arabemiratens utrikesministerium (2021). "saadat abdullah mohammad al-naqdi yuqaddim awraq ietimada-hu mudiran lil-maktab al-tijari li-dawlat al-imarar ila rais ard al-somal" (arabiska: "Hans excellens Abdullah Mohammed al-Naqdi övertäcker sitt akkrediteringsbrev som direktör för emiratiska statens handelskontor till Somalilands president"). 17 mars. <https://www.mofa.gov.ae/ar-ae/mediahub/news/2021/3/17/17-03-2021-uae-credentials> (läst 11 nov. 2025)
- 33 *Africa Confidential* (2025) "Grudges and geopolitics – why MBZ is clashing with Hassan Sheikh". Vol. 66, nr. 18. 10 sept. <https://www.africa-confidential.com/article-preview/id/15637/grudges-and-geopolitics-%c2%a0why-mbz-is-clashing-with-hassan-sheikh> (läst 11 nov. 2025)
- 34 Makki, Danny (2022) "The UAE paves way for Syria's return to the Arab fold, but plenty of hurdles remain". Middle East Institute. 31 jan. <https://www.mei.edu/publications/uae-paves-way-syrias-return-arab-fold-plenty-hurdles-remain> (läst 10 nov. 2022)
- 35 Lund (2022), sid. 19f
- 36 Om RSF, se exempelvis Zaidan, Yasir (2025) "Ethno-mercenarism in Sudan's RSF and the Sahelian Arab Belt in Africa". *Small Wars & Insurgencies*. 21 okt.
- 37 Lindén, Karolina (2024) "Inbördeskrig i Sudan: en kamp om politisk makt och ekonomiska intressen" (FOI Memo 8616). Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI); Horner (2025)
- 38 Lindén (2024), sid. 6
- 39 Walsh, Declan; Koettl, Cristoph (2024) "How a U.S. Ally Uses Aid as a Cover in War". *New York Times*. 21 sept. <https://www.nytimes.com/2024/09/21/world/africa/uae-sudan-civil-war.html> (läst 10 nov. 2024)
- 40 *Ibid.*
- 41 Se exempelvis FN:s säkerhetsråd S/2024/65; Levinson, Reade; Lewis, David (2024) "Dozens of UAE flights head to airstrip UN says supplies arms to Sudan rebels". Reuters. 12 dec. <https://www.reuters.com/world/uae-flights-flood-airstrip-un-says-supplies-weapons-sudan-rebels-2024-12-12> (läst 12 nov. 2025); Walsh & Koettl (2024); Amnesty International (2025) "Sudan: Advanced Chinese weaponry provided by UAE identified in breach of arms embargo – new investigation". 8 maj. <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2025/05/sudan-advanced-chinese-weaponry-provided-by-uae-identified-in-breach-of-arms-embargo-new-investigation/> (läst 10 nov. 2025); Bensimon, Cyril (2025) "Au Soudan, malgré l'embargo, les deux belligérants sophistiquent leur armement". *Le Monde*. 23 okt. https://www.lemonde.fr/afrique/article/2025/10/23/au-soudan-malgre-l-embargo-les-deux-belligerants-sophistiquent-leur-armement_6648995_3212.html (läst 10 nov. 2025)
- 42 Horner (2025), sid. 11
- 43 Embargot infördes ursprungligen genom Säkerhetsrådets resolution 1556 (2024) och förlängdes i resolution 2791 (2025).
- 44 FN:s säkerhetsråd S/2024/65, sid. 14f
- 45 Walsh, Declan; Koettl, Christoph; Schmitt, Eric (2023) "Talking Peace in Sudan, the U.A.E. Secretly Fuels the Fight". *New York Times*. 29 sept. <https://www.nytimes.com/2023/09/29/world/africa/sudan-war-united-arab-emirates-chad.html> (läst 10 nov. 2025)
- 46 Walsh & Koettl (2024)
- 47 Amnesty International (2025)
- 48 Bensimon (2025)
- 49 Carlos Gonzales, "Colombian Mercenaries in Transit to Sudan via Libya - What do we Know?", *Bellingcat*, 13 dec. 2024, <https://www.bellingcat.com/news/2024/12/13/colombian-mercenaries-in-transit-to-sudan-via-libya-what-do-we-know> (läst 13 nov. 2025).
- 50 Zaidan (2025)
- 51 Walsh, Koettl & Schmitt, Eric (2023)
- 52 de Simone, Sara (2025) "The Role of Gold in the Sudanese War". Italienska institutet för politiska studier (ISPI). 30 april. <https://www.ispionline.it/en/publication/the-role-of-gold-in-the-sudanese-war-207364> (läst 11 nov. 2025)
- 53 Soguel, Dominique, Turuban, Pauline (2025) "As Sudan's agony deepens, scrutiny sharpens on UAE and gold". *Swissinfo*. 5 nov. <https://www.swissinfo.ch/eng/international-geneva/sudan-war-uae-gold-trade-geneva/90284839> (läst 11 nov. 2025)

